

שבועות שתיים פרק ראשון שבועות יד.

עין משפט נר מצוה

גג א מיי פ"ה מהל' עבודת יוה"כ הל' יג:
 א ב מיי פ"ה מהל' שגנות הלכה א:
 ב ג מיי פ"ג מהלכות צילת מקדש הלכה יג:
 סגמ לאזין דש:
 ג ד מיי פ"ו מהל' בית המזבח הל' יא ופ"ה מהל' סנהדרין הלכה א סגמ עשין קסג:
 ד ה מיי פ"ו מהל' בית המזבח הלכה יג יג:

בולן קרויין ביתו. תימה ולוים צמה יתכפרו אי צלל צבור אשר לעם כתיב ולוים לא ימיקרו עם למ"ד ופלוגתא היא צפרק הזרוע (תולין דף קלא): ואי צלל אהרן לא איקרו צימו וכ"ת כיון דלשכחן שיש להן כפרה דכתיב וכפר אהרן למעטוי כהנים ויתכפרו צלל צבור אסן כן מנינו בשעיר של עם שהותר מכללו: **האי מיבעי** ליה אברתניא בוי' ומדאיתריך קרא לומר דלא מיימי משל כהנים אלמא מתכפרין צו ומשני תנא הכי קא קשיא ליה כו' וקרא איטריך שלא תמאר כיון שמיניו שיש להן כפרה יתכפר צללו ויציא משלהן אכל קאת תימה דמאי פריך יימא דהא דרשין דלא מיימי משל כהנים היינו לצנתר דקיס לן דכהנים מתכפרין צו: **שנה עייהן** הברות **ע"עב**. ואס תמאר ונוקי אשר לו נתיינא לעכז משל צבור ושלישי למזוה משלו ולא משל כהנים וי"ל דסבירא הוא למידרש מעיקרא למזוה קודם דנדרוש לעכז וכן מוכח צפ"ק דצבחים (דף קז):

צנומא מקדש וקדשיו כשהוא אומר. על הכהנים ועל כל עם הקהל יכפר ולימד שהשון כולם לכפרה אחת בשעיר המשתלח לרבי יהודה מנינו שיש להם כפרה בשאר עבירות כי היכל דחס רחמנא לניכחצ עלייהו כפרה בשאר דהייב להו נמי כפרה צנומא מקדש וצמה הן מתכפרים כו': מאי אס נפצו לומר. מה היה לו להקשות שהוקק להביא מקרא זה: ווי סימא צימו כתיב. ולא שאר כהנים: להכי הוא דאסא. שלא יתכפרו צו כהנים: **מועד ליהוי.** משל צבור ולא משל א) כהן גדול לפי שהפר צו משלו הוצרך לומר בשעיר משל צבור: להכי הוא דאסא. שלא יתכפרו צו אחרים שהוקקת להביא מקרא שיתכפרו צו כהנים: ס"ל אשר לו. תלמא כתיבי צפר: אשר לו. תניינא. סלמוד לומר אשר לו. השלישי לעכז: הכי קשיא ליה. דקאמר יכול לא יתכפרו צפרו של אהרן שהרי כבר נאמר אשר לו לומר שאינו צו משל כהנים וכיון שאינו חסירין צו ממון לא נתכפרו צו דמאי שאל בשעיר הפנימי דלא מכפרו ציה כדליפין ממשל לעם ימירא משום דלא חסרו צו ממונא שלא נקמה משלהם: היינו דהיכא פרי וידויו. צפר ומתן דמו תרי וידויו דכתיב תרי זימני וכפר צעדו וצעד צימו ואמר מר (יומא דף לו): צפכרת דצבים הכמוז מדבר שהרי עדיין לא נשחט הפר ואיכא מתן דמו הרי ג' כפרות לכפר על ג' עבירות שהכהנים מתכפרין צפר כנגד שלש עבירות ששארל מתכפרין בשעירים: חד כנגד שעיר הנעשה בפנים. לתלות על שיש צה ידיעה בתחלה ואין צה ידיעה צסוף: וחד כנגד שעיר החילון. לכפר על שאלין צה ידיעה בתחלה ויש צה ידיעה צסוף: וחד כנגד שעיר המשתלח. לכפר על שאר עבירות: צחד וידויו ודמו סגי. חד כנגד שעיר הפנימי וחד כנגד שעיר החילון: יבוא וצאי ויכפר על החייב. לפיכך מתודה וידו ראשון עליו ועל צימו ולאחר שנעשה וצאי צודו מתודה עליו ועל אחיו ולעולם תרוייהו חדא כפרה נינהו:

מוסף רש"י

והאי אשר לו כו'. אשר לו כתיב ציה תלמא זימני למעטוי צבור ואחיו הכהנים דלא מזידיה אמר תלמא אשר לו כתיבי ציה צמרי קראל, והקריב אהרן וגו' והקריב מניינא ששטת אס פל שהתעל אשר לו (יומא נא):

הדרן עלך שבועות שתיים

על העיר. על ירושלים (סנהדרין ב. יד. טושה מה). וצריך לקדש המוספת צמתי מלכות וצבירי (סנהדרין ד. ד):

רבינו חננאל

בשלמא לר' שמעון היינו דבעינן שני וידוין ודם הפר. פי' ודם הפר מכפר ומקדש וקדשיו. כנגד דם השעיר הנעשה בפנים שמכפר על שגומא מקדש וקדשיו על ישראל. וידו אחד מכפר על הכהנים כמו שמכפר ששיר הנעשה בחוק על ישראל. וידו שני מכפר בשאר עבירות על הכהנים כמו שמכפר ששיר המשתלח בשאר עבירות על ישראל. אלא לר' יהודה דאמר בשאר עבירות הכל בשעיר המשתלח. וידו שני בפר כהן גדול למה בחד וידו ודם הפר סגי ליה. ופריך לר' יהודה שני וידוין כנגד ששיר הנעשה בחוק. וידו הראשון לו לכהן גדול להתכפר בו. והשני להתכפר בו כהנים שנקראו ביתו שנאמר בית אהרן ברכו את ה' כדתנא דבי ר' ישמעאל יבא זכאי ויכפר על החייב ואל יבא חייב ויכפר על החייב שכן מדרת הדרן נוהגת: פ"ב מתני' ידיעות הטומאה שתיים שהן ארבע נטמא וידע ונעלמה מטנו הטומאה וזכור לקדש כו'.

בטומאת מקדש וקדשיו במה הם מתכפרין מוטב שיתכפרו בפרו של אהרן שהרי הותר מכללו אצל ביתו ואל יתכפרו בשעיר הנעשה בפנים שהרי לא הותר מכללו ואם נפשך לומר הרי הוא אומר בית אהרן ברכו את ה' וגו' (ו) ומאי אם נפשך לומר וכ"ת ביתו כתיב כולן קרויין ביתו שנא' בית אהרן ברכו את ה' (ו) יראי ה' ברכו את ה' והאי א' אשר לעם להכי הוא דאתא האי מיבעי ליה דקאמר רחמנא מדעם ליהוי ההוא מומא עדת בני ישראל נפקא והאי אשר לו להכי הוא דאתא האי מיבעי ליה ⁶ לכדתניא ⁵ משל הוא מביא ואינו מביא משל צבור יכול לא יביא משל צבור שאין הצבור מתכפרין בו אבל יביא משל אחיו הכהנים שאחיו הכהנים מתכפרין בו *ת"ל *אשר לו יכול לא יביא ואם הביא כשר ת"ל שוב אשר לו הכתוב *שנה עליו לעכב תנא הכי קא קשיא ליה מאי שנא ברעם דלא מכפר דלא קא חסרי ביה ממונא דכתיב אשר לעם בדאהרן נמי לא קא חסרי ביה ממונא וקאמר כולן קרויין ביתו בשלמא לר' ש היינו דכתיב תרי וידוין ודם הפר חד כנגד שעיר הנעשה בפנים וחד כנגד שעיר הנעשה בחוץ וחד כנגד שעיר המשתלח אלא לר' יהודה תרי וידוין ודם הפר ל"ל בחד וידויו ודמו סגי אחד לו ואחד לביתו כדתנא דבי רבי ישמעאל כך היא מדרת הדרן נוהגת מוטב יבוא זכאי ויכפר על החייב ואל יבוא חייב ויכפר על החייב:

בטומאת מקדש וקדשיו במה הם מתכפרין מוטב שיתכפרו בפרו של אהרן שהרי הותר מכללו אצל ביתו ואל יתכפרו בשעיר הנעשה בפנים שהרי לא הותר מכללו ואם נפשך לומר הרי הוא אומר בית אהרן ברכו את ה' וגו' (ו) ומאי אם נפשך לומר וכ"ת ביתו כתיב כולן קרויין ביתו שנא' בית אהרן ברכו את ה' (ו) יראי ה' ברכו את ה' והאי א' אשר לעם להכי הוא דאתא האי מיבעי ליה דקאמר רחמנא מדעם ליהוי ההוא מומא עדת בני ישראל נפקא והאי אשר לו להכי הוא דאתא האי מיבעי ליה ⁶ לכדתניא ⁵ משל הוא מביא ואינו מביא משל צבור יכול לא יביא משל צבור שאין הצבור מתכפרין בו אבל יביא משל אחיו הכהנים שאחיו הכהנים מתכפרין בו *ת"ל *אשר לו יכול לא יביא ואם הביא כשר ת"ל שוב אשר לו הכתוב *שנה עליו לעכב תנא הכי קא קשיא ליה מאי שנא ברעם דלא מכפר דלא קא חסרי ביה ממונא דכתיב אשר לעם בדאהרן נמי לא קא חסרי ביה ממונא וקאמר כולן קרויין ביתו בשלמא לר' ש היינו דכתיב תרי וידוין ודם הפר חד כנגד שעיר הנעשה בפנים וחד כנגד שעיר הנעשה בחוץ וחד כנגד שעיר המשתלח אלא לר' יהודה תרי וידוין ודם הפר ל"ל בחד וידויו ודמו סגי אחד לו ואחד לביתו כדתנא דבי רבי ישמעאל כך היא מדרת הדרן נוהגת מוטב יבוא זכאי ויכפר על החייב ואל יבוא חייב ויכפר על החייב:

(א) יומא נא: (ב) ז' יל אשר לו משלו: (ג) ונמתן יט: (ד) סנהדרין ב. ודף יד: (ה) סוטה מהל' א) עני מוס' לקמן יש דף טו. ד"ה שאלין: (ו) עני מוס' פסחים סד. ד"ה קראון: (ז) ששין לעמי יג: (ח) ופ"ב: (ט) ופ"ב:

תורה אור השלם

1. (יש) בית ישראל ברכו את ה' בית אהרן ברכו את ה' (ב) בית הלוי ברכו את ה' יראי ה' ברכו את ה' תהלים קלה יט-כ את ה' ודקריב אהרן את פר החטאת אשר לו וכפר בעדו ובעד ביתו.
2. ודקריב אהרן את פר החטאת אשר לו וכפר בעדו ובעד ביתו.
3. וקח את שעיר החטאת אשר לעם והביא את דמו אל מביט לפרכת וצפה את דמו באשר עשה לדם הפר ודקה אותו על הכפרת לפני הכפרת.
4. וקח את שעיר החטאת אשר לעם והביא את דמו אל מביט לפרכת וצפה את דמו באשר עשה לדם הפר ודקה אותו על הכפרת לפני הכפרת.
5. וקח את פר החטאת אשר לו וכפר בעדו ובעד ביתו וצפח את פר החטאת אשר לו: וקח את טו

הגהות הב"ח

(א) גמי' וצאי ויכפר על החייב ואל יבוא חייב ויכפר על החייב: (ב) שם ציה אהרן ברכו את ה' יראי ה' (א) רש"י ד"ה ממש כו' משל יחיד כהן גדול:

גליון הש"ס

גמי' ת"ל אשר לו. עי' מגילה דף ט ע"ג מוס' ד"ה אין:

בראהרן נמי לא מחסרי ממונא.

תימה מ"מ ע"כ כיון שמיניו שיש להן כפרה צלל מה שיש כפרה לאחרים מדכתיב יכפר לא מנינו לאוקומה אלא צלל אהרן מאחר שנתמעטו משל צבור מדכתיב אשר לעם ולא גמרינן מיניה דגלי קרא וי"ל דאשר לעם משמע נתינת טעם משום שהוא משל עם ואם היו מתכפרים משל אהרן אע"ג דלא מחסרי ממונא א"כ אין הטעם נכון: וקאמר בולן קרויין ביתו. והשתא על שאין צה ידיעה לא בתחלה ולא צסוף שמכפרים שעירי רגלים מתכפרים נמי כהנים אע"ג דלא מחסרי ממונא הואיל ומנינו צלל אהרן מתכפרין אע"ג דלא מחסרי ממונא ועוד דקוקא ציוס הכפורים הוא דמזכירי ריציא לפי שמיניו חילוק צכפרה צין ישראל לכהנים:

שני וידוין ודם הפר. משמע שמתכפרין הכהנים צו וידוין א"כ מתנינן דיומא דפרק אמר להן הממונה (דף קה): דקתני צודו ראשון אפי' וצמתי ותו לא וצמתי אפי' וצמתי וצני אהרן לא מתוקמא כרבי שמעון שמעון ומסתמא כל הנהו מתני' דידוין אהו נמי כר' שמעון וי"ל דאפילו ר' שמעון מודה שאינו מוכיר צדיא צני אהרן עד שיראה כזאי:

ידיעות

הטומאה וזכור את הקדש נעלם ממנו הקדש וזכור את הטומאה נעלמו ממנו זה וזה ואכל את הקדש ולא ידע ומשאכל ידע הרי זה בעולה ויורד נטמא וידע ונעלמה ממנו טומאה וזכור את המקדש נעלם ממנו מקדש וזכור את הטומאה נעלם ממנו זה וזה ונכנס למקדש ולא ידע ומשיצא ידע הרי זה בעולה ויורד: אחד הנכנס לעזרה ואחד הנכנס לתוספת העזרה ⁷ שאין מוסיפין ⁸ על העיר ועל העזרות אלא במלך ונביא ואורים ותומים וסנהדרין של שבעים ואחד הובשתי תודות ⁹ ובשיר ובית דין מהלכין ושתי תודות אחריהן וכל ישראל אחריהם: הפנימית

הדרן עלך שבועות שתיים

ידיעות. שהן ארבע פירשתי צפרק ראשון צמשנה (דף קז): נטמא וידע. שנטמא או צצעת טומאה או אחרי כן: אחד הנכנס לעזרה ראשונה ואחד הנכנס לתוספת. שהוספו עליה אחרי כן: שאין מוסיפין בו. לפיכך היא קדושה כראשונה: אלא צמלך בו. כולוהו לייף מקראי ¹⁰: וצפחיהו. מפרש צגממא וטו. שני לחמי תודה והיו נושאין אותם צהיקף סביב: וצשיר. מפרש צגממא: פנימית

לדלידיה צודו ראשון נמי הל"ל וצני אהרן ותימה דהא רצא מוקי לה התם וידו דשעיר המשתלח כר' שמעון ומסתמא כל הנהו מתני' דידוין אהו נמי כר' שמעון וי"ל דאפילו ר' שמעון מודה שאינו מוכיר צדיא צני אהרן עד שיראה כזאי:

הדרן עלך שבועות שתיים

ידיעות הטומאה. מתוך פ"ה משמע שרצה לפרש כולה ממניתינן צדיעה גמורה שפירש ידע שנטמא ואע"ג דמוקמא מתניתינן כרבי דלמר ידיעת ציה רצו שמה ידיעה מ"מ נקטה לה צמתינן סתם ידיעה אע"ג דלא צריך והמדקדק יכול לפרש כולה ממניתינן צדיעת ציה רצו: